Kirjoittanut Tiera Laitinen

Laulu Tuonelan joella on hyvin moni-ilmeinen kertomus. Kirjoittaja itse määrittelee sen ”romaaniksi sota-ajalta” – osuva luonnehdinta, sillä pelkkä tavanomaisempi ”sotaromaani” antaisi teoksesta liian yksipuolisen kuvan.

Aulis Murto tempaa lukijansa mukaan jännittävälle kaukopartioretkelle heti ensimmäisestä lauseesta alkaen. Pieni sissiryhmä etenee kauas vihollisen linjojen taakse Karjalan korpiin rautatiesiltaa tuhoamaan. Tämä on kuitenkin vasta alkua, sillä seuraava tehtävä ei olekaan enää yhtä yksinkertainen. Matkaa mutkistavat myös kohtaamiset niin vihollispartioiden kuin paikallisten asukkaidenkin kanssa.

Elämä ei sota-aikanakaan ole pelkkää sotimista. Vauhdikkaan partioretken jälkeen kirja seuraa partionjohtaja Jaskaa rintamalinjan turvallisemmalla puolella. Kerronta laventuu ja vähän hidastuu: pohditaan jaksamista, ihmissuhteita ja uskoakin. Sota ei kuitenkaan ole vielä päästänyt Jaskaa otteestaan, vaan edessä on paluu tehtäviin rintamalla ja sen takanakin.

Erityisen mielenkiintoista kirjassa on, että se ei ole pelkkä muottiin puristettu taistelukertomusten sarja, kuten enin osa sotakirjoistamme. Alkupuoliskon pitkä partioretkikuvaus oli silti mielestäni tarinan parhaiten onnistunut osa - sen aikana kirjaa ei malttanut kädestään laskea. Teoksen loppupuolella kerronta jonkin verran hajoaa melko irrallisten tapahtumien sarjaksi.

Jotkut kirjan henkilöhahmoista tuntuvat ohuilta ja hiukan kliseisiltäkin, esimerkiksi osoittelevasti nimetty hölmö vänrikki Torvinen. Toisaalta päähenkilöstä paljastuu tarinan edetessä piirteitä, jotka tuovat hänen hahmoonsa syvyyttä ja rosoa.

Kalevalakielen harrastajia kiinnostava yksityiskohta on, että Murto on käyttänyt kirjassaan myös kalevalamittaista runoa. Ja runomitta on tietysti kohdallaan, samoin kuin runon tyyli ja sopivuus tilanteeseen.

Kaiken kaikkiaan *Laulu Tuonelan joella* on persoonallinen ja viihdyttävä kirja. Siinä on vauhtia, jännitettä ja paljon tapahtumia, mutta myös ajatuksia. Se ei ole aivan yhtä hiottu kuin suurten kustantamojen sotakirjat, mutta ylittää monet niistä tarinansa laadulla.

Tilaukset: www.bod.fi